

MEMÒRIA DEL DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA Curs 2012/2013

Avinguda Catalunya, 35 (Campus Catalunya)
43002 Tarragona
Tel. 977 558751 Fax 977 559597
Adreça electrònica: sdgeografia@urv.cat
<http://www.urv.cat/dgeo>

Dra. Yolanda Pérez Albert, directora
Dr. José Ignacio Muro Morales, secretari

Rendició de comptes i direcció estratègica i de govern

La memòria del Departament de Geografia inclou les activitats docents i de recerca realitzades al llarg del curs 2012-2013. Aquesta presenta el conjunt d'accions, activitats i resultats en els apartats de la docència, la recerca, la transferència i la extensió universitària. Un altre document donarà informació sobre els recursos econòmics sota la forma d'una memòria econòmica. Aquesta última inclourà els comptes amb els ingressos, despeses i romanents d'aquest departament de l'exercici econòmic de 2012.

Accions estratègiques

Els objectius estratègics i les accions assenyalades en el contracte programa dels cursos acadèmics 2010-2011, 2011-2012 i 2012-2013 incideixen en el creixement dels ingressos contractats per projectes de transferència de tecnologia i coneixement provinents de vies competitives, el nombre de projectes europeus i grans projectes en els que hi participen investigadors del departament amb la proposta d'un nou projecte per la convocatòria de 2013, el nombre de publicacions internacionals (indexades i no indexades), la visibilitat científica a partir de *papers* altament citats, el nombre de tesis defensades i les defensades amb menció europea o internacional.

En el terreny dels compromisos i objectius també hem d'assenyalar la voluntat de mantenir una elevada proporció de personal docent i investigador amb el pacte de dedicació complet i una acció singular amb els centres educatius de l'entorn de la Facultat de Turisme i Geografia per presentar i facilitar informació i col·laboració de l'oferta formativa del Departament de Geografia, amb motiu de la plena incorporació a Vila-seca.

Desenvolupament del curs

El desenvolupament d'aquest curs ha estat normal en el conjunt d'àmbits on s'imparteix docència. Aquest curs 2012-2013 és l'últim amb docència de la Llicenciatura de Geografia (pla 2001) que s'imparteix a la Facultat de Lletres del Campus Catalunya. Els estudis de Geografia i Turisme al Campus de Vila-seca arriben al quart curs de la primera promoció, amb un desplegament complet dels respectius graus. Aquest desenvolupament de les titulacions ha anat acompanyat d'una ampliació d'instal·lacions en el centre, gairebé finalitzades. Respecte al Grau de Geografia i Ordenació del Territori, a més dels professors de la nostra universitat també han participat professors visitants com Alexander Walther de la Universitat de Goteborg (Suècia), Robert Bagdi de la Károly Róbert Főiskola (Gyöngyös, Hongria), Nicolette de Sausmarez de la de West of England (Bristol, Anglaterra), Corinne Luxembourg de la d'Artois (Arras, França), Vera Potop de la Czech University of Life Sciences de Praga (Rep. Txeca) i Javier Albarracín, de l'Institut Europeu de la Mediterrània.

El Màster en Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes s'ha desenvolupat amb normalitat. Com el curs anterior, enguany han intervingut en la tasca docent, professors del

Departament de Geografia i especialistes en la planificació del territori com Elisabet Sau i Raventós, Carles Valls i Feliu i Victòria Carbonell i Martínez, geògrafs i tècnics de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme del Departament de Territori i Sostenibilitat, Joan Manrubia Gibert, gerent de l'Autoritat Territorial de la Mobilitat del Camp de Tarragona, el doctor Josep Bertran Ilari, director de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Rovira i Virgili i Francesc Santacana Portella, arquitecte i delegat del Servei Territorial d'Urbanisme de Tarragona de la Generalitat de Catalunya. També han participat en el desenvolupament docent del màster el professor Jaume Font i Garolera de la Universitat de Barcelona i el professor Eugenio de Ezquerria Cobertera de la Universitat Rovira i Virgili. El màster interuniversitari en Planificació i Gestió del Turisme Enològic, liderat per professors d'aquest departament i de la Universitat de La Rioja, ha desenvolupat la seva segona edició i el programa de Màster en Canvi Climàtic ha estat enviat per la seva verificació per les autoritats acadèmiques encara que, finalment, ha estat retirat. El nou programa de doctorat en Turisme i Oci ha rebut a l'abril de 2013 l'informe favorable de la Agència Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA). Aquest s'iniciarà el proper mes de setembre de 2013.

Els professors i investigadors del departament també han realitzat i participat en treballs universitaris, de participació ciutadana i extensió universitària relacionats amb diferents aspectes, com l'urbanisme, la planificació i ordenació del territori, del desenvolupament sostenible, del paisatge i la protecció dels espais naturals, de la delimitació territorial, o la generació i tractament de bases de dades climàtiques. Alguns docents es fan càrrec de tasques de representació universitàries: directors i subdirectors de centre, departament i centre en Canvi Climàtic, coordinadors de programes de doctorat i de màster, direcció del Par Científic de Turisme i Oci, responsables d'ensenyament, delegats i responsables de formació d'institucions internacionals, president de la Societat Catalana de Geografia i membres de la direcció del Col·legi de Geògrafs. Al davant de les tasques de gestió administrativa i de suport tècnic no hi han hagut canvis en les persones que en formen part.

Els professors, investigadors, personal no docent i estudiants han desenvolupat les seves tasques en els diferents centres on el departament té presència (Tarragona, Vila-seca i Tortosa). La docència a les Facultats de Lletres i de Turisme i Oci i un àmbit de recerca al Campus de les Terres de l'Ebre. La seu administrativa del departament al Campus Catalunya està formada per un tècnic de suport a la recerca, una responsable de la secretaria, un administratiu i un tècnic de suport a la docència. Al Centre en Canvi Climàtic de Tortosa hi ha una administrativa i una tècnica administrativa. El nombre de docents i investigadors sumen 42 persones, dels quals 21 tenen el títol de doctor i 17 ho són a temps complet: un catedràtic, cinc titulars d'universitat i d'escola, tres professors agregats, quatre professors lectors, i quatre professors investigadors. El nombre de becaris predoctorals és de 11 persones. Formen part del departament i del personal docent i investigador dos catedràtics emèrits i 23 professors associats (4 amb el títol del doctor). Completen les persones lligades al departament 15 estudiants com becaris col·laboradors de docència i de projectes.

Activitats de formació de 3r cicle, postgrau i formació permanent

Programes de Doctorat

Els professors d'aquest departament participen en el Programa Oficial de Postgrau de Turisme i Geografia, amb dos programes de doctorat, un de Canvi Climàtic, coordinat pel Dr. Javier Sigró i un altre, de Turisme i Oci, coordinat pel Dr. Salvador Anton.

Aquest curs hi han 18 tesis doctorals inscrites en aquest programes de doctorat, amb la direcció o la codirecció de professors del Departament de Geografia (Taula 1):

Programa Postgrau	Estudiant	Directors de Tesis	Departament
Turisme i Oci	Camacho Fuenmayor, Marianela	Nel·lo Andreu, Marta Pérez Albert, M. Yolanda	Geografia
Turisme i Oci	Mariné Roig, Estela	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Quagliari Domínguez, Alan	Russo, Antonio Paolo	Geografia
Turisme i Oci	Rovira Soto, Maria Trinitat	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Salvat Salvat, Jaume	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Sanz Ibáñez, Cinta	Anton Clavé, Salvador	Geografia
Turisme i Oci	Tujaka , Dorota A.	Pérez Albert, M. Yolanda	Geografia
Turisme i Oci	Arias, Albert	Russo, Antonio	Geografia
Turisme i Oci	Bustos Hernández, Montserrat	Pérez Albert, M. Yolanda Muro Morales, J. Ignacio	Geografia
Turisme i Oci	Piñol Guiral, Andreu	Muro Morales, J. Ignacio	Geografia
Turisme i Oci	Palacio Buendia, Amalia	Pérez Albert, M. Yolanda	Geografia
Turisme i Oci	Santos Lacueva, Raquel	Saladié Borraz, Òscar	Geografia
Turisme i Oci	Segura Beltran, Anna	Blay Boqué, Jordi	Geografia
Canvi Climàtic	Castellà Sánchez, Mercè	Brunet India, Manola	Geografia
Canvi Climàtic	Coll Benages, Joan Ramon	Aguilar Anfrons, Enric	Geografia
Canvi Climàtic	Gilabert Gallart, Alba	Aguilar Anfrons, Enric	Geografia
Canvi Climàtic	Aziz-Barry, Abdoul	Aguilar Anfrons, Enric	Geografia
Canvi Climàtic	Garcia-Bores, Iban	Aguilar Anfrons, Enric	Geografia

Taula 1: Tesis inscrites

La segona edició dels Màster de Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes i el de Tècniques d'Anàlisi i Innovació Turística s'han desenvolupat amb normalitat, amb un nombre de matriculats de 15 i 12 estudiants, respectivament. El Treball de Fi de Màster de Anna Segura i Beltrán 'Construccions en sòl no urbanitzable. Aproximació al procés urbanitzador del medi rural: el cas de les terres de l'Ebre (2002-2012)' tutoritzat pel professor Jordi Blay Boqué, va obtenir el Premi Lluís Casassas i Simó convocat per la Societat Catalana de Geografia a la convocatòria de l'any 2012.

Els professors d'aquest departament participen en programes de tercer cicle propis i aliens de la nostra universitat:

- *Màster en Planificació Territorial: Informació, Eines i Mètodes*. Facultat de Turisme i Geografia. URV.
- *Màster en Tècniques d'Anàlisi i Innovació Turística*. Facultat de Turisme i Geografia. URV.
- *Màster en Intelligent Coast. Noves estratègies turístiques, noves estructures territorials*. Universitat Politècnica de Catalunya. Barcelona.
- *Màster en Antropologia Urbana, Migracions i Intervenció Social*. Facultat de Lletres. URV.
- *Màster en Antropologia Mèdica i Salut Internacional*. Facultat de Lletres. URV.
- *Màster en Dret Ambiental*. Facultat de Ciències Jurídiques. URV.
- *Màster en Enginyeria Ambiental i Producció Sostenible*. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química. URV.
- *Màster Societats Històriques i Formes Polítiques a Europa*. Facultat de Lletres. URV.
- *Màster Desenvolupament Regional i Local*. Universitat de Sevilla.
- *Postgrau Especialista Universitari en Gestió Cultural*. FURV.
- *Màster Interuniversitari en Planificació y Gestión de Turismo Enológico*. Universidad de la Rioja i Universitat Rovira i Virgili.
- *Master Oficial en Dirección de Empresas de Turismo*. Universidad de Alcalá de Henares.
- *Master Oficial en Dirección y Gestión Turística*. Universitat d'Alacant.
- *Master en intervención y gestión del paisaje*. Universitat Autònoma de Barcelona.
- *Master en Turismo Rural y Desarrollo Local*. Universidad de Castilla-La Mancha. Albacete.
- *Master programme in Tourism*. Haaga-Helia University of Applied Sciences, Helsinki, Finlàndia.

Matriculats i titulats

Aquest curs tancarà el quart curs dels graus de Geografia i Ordenació del Territori i de Turisme. A la Facultat de Lletres s'ha impartit l'últim any de la Llicenciatura de Geografia (pla 2001) amb 15 estudiants. El grau de Geografia i Ordenació del Territori ha tingut un augment d'estudiants matriculats de nou accés, amb 46 estudiants, sobre un total de 131 estudiants de nou accés en el conjunt de la Facultat de Turisme i Geografia. El total de matriculats en Geografia i Ordenació del Territori en aquest any acadèmic suma 116 estudiants, en una alta proporció a temps complet, una tendència ja apuntada el curs passat. Dels 15 matriculats al Màster en Planificació Territorial, 11 ho són a temps complet.

Els crèdits matriculats ordinaris en Geografia i Ordenació del Territori arriben a 6.744 a l'últim curs del grau, que compensen la reducció respecte l'any passat dels de la Llicenciatura de Geografia i del màster en Planificació Territorial. A la Facultat de Turisme i Geografia les xifres de crèdits matriculats ordinaris han crescut en comparació al curs passat (Taula 2).

Graus i centres	Estudiants matriculats	Estudiants temps complet	Crèdits matriculats ordinaris
Grau en Geografia i Ordenació del Territori	116	112,4	6.744,00
Màster en Planificació Territorial	15	11	675,00
Grau en Turisme	259	258,6	15.513,00
Facultat de Turisme i Geografia	393	374	2.2437,00
Llicenciatura de Geografia	15	12	718,50
Facultat de Lletres	1.339	1.240,4	75.222,00
Universitat Rovira i Virgili	11.696	10.751	647.750

Taula 2: Nombre d'estudiants i crèdits matriculats.

Font: Universitat Rovira i Virgili. *Informe anual del rector al claustre*. 23 de maig de 2013.

Rendiment acadèmic dels estudiants

Les taxes de rendiment acadèmic (percentatge de crèdits aprovats respecte els matriculats) i d'èxit (proporció de crèdits aprovats respecte als presentats) en el grau de Geografia i Ordenació del Territori han augmentat de forma destacada, sobretot al primer indicador (de 74,6 a 82), per sobre de les xifres mitjanes del centre i de la universitat. A la Llicenciatura de Geografia (pla 2001) aquests paràmetres del rendiment també han crescut. Són destacables els valors de la taxa d'èxit dels estudiants en els últims cursos de la seva formació (Taula 3).

Ensenyaments	Taxa de rendiment acadèmic (%)	Taxa d'èxit (%)
Grau en Geografia i Ordenació del Territori	82,0	94,3
Facultat de Turisme i Geografia	77,4	89,,2
Llicenciatura en Geografia	81,4	97,5
Facultat de Lletres	81,2	93,2
Universitat Rovira i Virgili	78.5	90,2

Taula 3: Rendiment acadèmic del curs 2011-2012. Les xifres indiquen percentatges de crèdits ordinaris pel curs 2011-2012.

Font: Universitat Rovira i Virgili. *Informe anual del rector al claustre*. 23 de maig de 2013.

La planificació i la coordinació de les tasques docents han tingut un desenvolupament normal. Els professors han tutoritzat als estudiants, s'han organitzat reunions informatives sobre els Treballs de Fi de Grau, Fi de Màster i les Pràctiques Externes i els programes de mobilitat Erasmus i Sicue-Sèneca. En aquest àmbit, el Departament de Geografia manté convenis amb les universitats d'Artois, Aix Marseille I (Université de Provence), Università degli Studi di Napoli Federico II, University of Malta, Universidade do Porto, University of West of England (Bristol), University of the Aegean, University of Patràs, University of Göteborg, Universidad de Quintana Roo (Mèxic). Els convenis del programa Sicue-Sèneca es mantenen amb les Universitats de València, Granada, Màlaga, País Basc, Lleida, Barcelona, Zaragoza i Las Palmas de Gran Canaria. El Departament de Geografia ha firmat un conveni marc de col·laboració amb la Universidad Iberoamericana de Puebla (Mèxic).

Activitat de recerca i transferència

En aquest moment, maig de 2013, el nombre de professors amb la condició d'investigadors actius són 13, tots els possibles. Aquests i la resta del personal investigador a temps complet i en formació pertanyen a dos grups de recerca: el Grup de Recerca Anàlisi Territorial i Estudis Turístics (GRATET) i el Grup de Recerca Centre en Canvi Climàtic (C3), considerats per la Generalitat de Catalunya grups de recerca consolidats. Entre els objectius del Centre en Canvi Climàtic destaquen la gestió i el rescat de bases de dades climàtiques, la homogeneïtzació de les sèries climàtiques, el desenvolupament i organització de xarxes de referència, així com l'estudi dels riscos climàtics. La seva tasca investigadora té una ampla visibilitat entre la comunitat científica i desenvolupen accions i projectes de recerca d'abast internacional, i els seus resultats es donen a conèixer en publicacions periòdiques, monografies i fòrums internacionals i nacionals. Entre les tasques d'aquest centre de referència ressalten els treballs de transferència i assessoria científica i tècnica. Els investigadors del GRATET analitzen les afectacions de les activitats turístiques i recreatives en els paisatges i com aquestes accions generen noves formes de desenvolupament a escala local, regional, nacional i internacional. I ho fan amb l'aplicació d'eines i tècniques d'anàlisi geogràfica amb l'objectiu de comprendre els processos territorials. El Grup de Recerca Anàlisi Territorial i Estudis Turístics realitza accions i treballs de transferència relacionades amb la planificació territorial, la sostenibilitat i el desenvolupament local i regional. Els resultats de la seva recerca assenyalen una notable visibilitat científica en aquests camps i es desenvolupen mercès a projectes competitiu nacionals i internacionals.

El Servei de Gestió de la Recerca proporciona dades quantitatives del departament, relatives al curs 2012-2013. Les xifres del quadre següent mostren una consolidació de les tendències dels cursos anteriors, amb avenços quantitius i qualitius dels diferents àmbit de la investigació i la transferència del coneixement: recursos, ajuts, projectes competitiu i publicacions en diferents formats d'expressió científica (tesi, treballs de recerca, contribucions a congressos, llibres, articles i articles en revistes indexades). A la taula següent s'assenyala aquesta feina dels investigadors en aquest curs. Tot i les dificultats per aconseguir recursos per a la recerca, s'han pogut afegir nous projectes nacionals i internacionals, així com nous ajuts, amb la possibilitat de fer contribucions a congressos i presentar els resultats (Taula 4).

Projectes i publicacions	Fins 2011	2012-2013	Totals
Ajuts a la recerca	100	8	108
Grups consolidats	2	-	2
Projectes europeus	6	2	8
Projectes de recerca	19	1	20
Publicacions en revistes	351	13	364
Tesis, tesines i treballs de recerca	94	2	96
Contribucions a congressos	619	36	655
Publicacions en llibres	604	15	619
Publicacions en revistes indexades	61	3	64

Taula 4: Xifres de recerca del curs 2012-2013

Font: Gestió de la Recerca (URV). Resum per Departament de Geografia

<https://webgrec.urv.es/cgi-bin/DADREC/crcx1.cgi>

Projectes de recerca actius

European Reanalysis and Observations for Monitoring. EURO4M. Projecte Integrat Europeu. 2010-2013. Investigadora principal: Manola Brunet. Altres investigadors: Enric Aguilar, Javier Sigró, Peter Domonkos i Constanta Boroneant.

TOWN Project Small and medium size Towns in their Functional Territorial Context. ESPON. 2012-2015. Investigador principal: Antonio Russo. Altres investigadors: Yolanda Pérez, David Serrano, Aaron Gutiérrez i Jordi Andreu.

O-REG for the Parent JRP MeteoMet. 2013. Investigador principal: Manola Brunet. Altres investigadors: Alba Gilabert, Enric Aguilar, Javier Sigró i Peter Domonkos.

The World Meteorological Organization MEDiterranean climate Data REscue Initiative. MEDARE. 2008 to onwards. World Meteorological Organization. Investigador Principal: Manola Brunet. Altres investigadors: Constanta Boroneant, Enric Aguilar, Peter Domonkos i Javier Sigró.

Turismo, movilidad residencial y competitividad territorial. Respuestas locales a las dinámicas de cambio global. GLOBALTUR. 2012-2014. Plan Nacional I+D+i. Ministerio de Ciencias e Innovación. Investigador principal: Salvador Anton.

Evolución de la NAO durante los últimos 15.000 años en la Península Ibérica y en Azores a partir del estudio de registros lacustres y datos climáticos instrumentales. 2010-2013. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Santiago Giral. Investigadores C3: Manola Brunet i Javier Sigró.

Tourism, Natural Environment and Policy. ECO 2010-18158. 2011-2013. Proyectos de Investigación Fundamental no orientada. Investigador principal: Juan Antonio Duro. Investigador C3: Peter Domonkos.

La cartografía urbana en España (siglos XVIII – XIX): el papel de los ayuntamientos y el de los organismos militares. 2012 – 2014. Programa Nacional de Humanidades. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador GRATET: José Ignacio Muro

Determinación y ajuste del sesgo introducido por la automatización de las estaciones meteorológicas en las series climáticas. 2012-2014. Ministerio de Economía y Competitividad. Dirección general de Investigación y gestión del Plan Nacional de I+D+i. Investigador principal: Enric Aguilar. Altres investigadors: Constanta Boroneant, Joan Ramon Coll i Javier Sigró.

¿Por qué vienen? La inmigración de mujeres extranjeras al medio rural español en el contexto de la transformación económica y social de las comunidades locales. 2011-2013. Ministerio de Ciencia e Innovación. I+D+i Plan Nacional. URV. Investigadors: Santiago Roquer i Jordi Blay.

Movilidad y vida cotidiana en Catalunya: etnografía de los espacios y tiempos metropolitanos (MOVICO). I+d+i Plan Nacional. Ministerio de Ciencia e Innovación. Investigador principal: Juan José Pujadas (DAFITS). Altres investigadors: Joan Alberich i Santiago Roquer.

Las ciudades españolas en la etapa autonómica (1978-2008). Dinámicas, procesos y políticas (URBSPAIN). Projecte interuniversitari espanyol coordinat per la Universidad Autónoma de Madrid. Investigador principal: Dr. Manuel Valenzuela Rubio. Investigador GRATET: Joan Alberich i Santiago Roquer.

Implementación de un Sistema de Información Geográfica para la gestión integral del Valle de Viñales (Cuba). 2012-2013. Centre de Cooperació al Desenvolupament URV Solidària. Investigador principal: Jordi Andreu.

Selecció de llibres i articles publicats

AGUILAR, E. i altres. (2012) Recuperación y análisis de la serie de temperatura diaria de Barcelona, 1780-2011. En Concepción Rodríguez-Puebla, Antonio Ceballos, Nube González-Reviriego, Enrique Morán- Tejada y Ascensión Hernández-Encinas (Eds.). Cambio climático. Extremos e impactos. *Publicaciones de la Asociación Española de Climatología (AEC)*, Serie A, n. 8. p. 207-217.

AGUILAR, E. i altres (2012). Tendencia recientes e índices de cambio climático de la temperatura y la precipitación en Andorra, Pirineos (1935-2008). *Pirineos. Revista de Ecología de Montaña*, vol. 167, p. 89-108.

ALBERICH, J., MURO, J.I. i ROQUER, S. (2013). Capitalidad autonómica y proceso de terciarización: el caso de Barcelona. *Polígonos*, (en prensa).

ALBERICH, J. (2013). *Los tranvías de vapor de la ciudad de Madrid*. Barcelona. MAF. 274p.

ALBERICH, J. (2013). Demografia, a *ENCICLOPÈDIA CATALANA [ed.] Anuari de l'Enciclopèdia Catalana 2012*, p. 163-164.

ALBERICH, J., MURO, J.I. i ROQUER, S. (2012). Población extranjera, segregación y programas de mejora en ciudades medias catalanas, a REQUES, Pedro i DE COS, Olga [ed.] *La población en clave territorial. Procesos, estructuras y perspectivas de análisis*, p. 363-371.

ANTON, S. i altres (2012) Tourism Place: A Discussion Forum Mass Tourism Development on the Mediterranean Coast. *Tourism Geographies*, n. 13 (3), p. 495-501.
<http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14616688.2011.575171>

BEAS, L. (2012), Los planes de excelencia turística en España (1992-2006). Una apuesta por la revitalización de los destinos. Revisión de su implantación e impactos. *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*. Barcelona. Universitat de Barcelona, vol. XVI, núm. 411. <http://www.ub.edu/geocrit/nova-ig.htm>

BORONEANT, C. i altres (2012): Assessing the RegCM3 performance in simulating winter and summer temperature and precipitation over the Republic of Moldova. *BIOCLIMATE 2012 – Bioclimatology of Ecosystems*, p. 14-55.

BORONEANT, C. i altres (2012). Temporal evolution of dry and wet conditions in the Czech Republic during the growing season. *BIOCLIMATE 2012 – Bioclimatology of Ecosystems*, p. 98-99.

BORONEANT, C. i altres (2012) The application of the standardized precipitation evapotranspiration index for the assessment the driest and wetness characteristics during the growing season in the Czech Republic. *Meteorologické Zprávy - Meteorological Bulletin*, vol. 65, n. 4.

BORONEANT, C. i altres (2012). Model validation and drought assessment with a regional climate model over Moldova. *Scientia Agriculturae Bohemica*, n. 43, p. 134-144.

BORONEANT, C. i altres (2012). Large scale circulation patterns associated to seasonal dry and wet conditions over the Czech Republic. *Publicaciones de la Asociación Española de Climatología (AEC)*, Serie A, n. 8, p. 271-280.

BORONEANT, C. i altres (2012). Spatial and temporal evolution of drought conditions in various time scales in the Czech Republic during the growing season, *Időjárás*, vol. 116, n. 4, p.281-296

BRUNET, M., SIGRÓ, J., AGUILAR, E. i altres (2013). Warming and wetting signals emerging from analysis of changes in climate extreme indices over South America. *Global and Planetary Change*, n.100, p. 295-307. <http://dx.doi.org/10.1016/j.gloplacha.2012.11.004>

BRUNET, M. i altres. (2012). Estimating 750 years of temperature variations and uncertainties in the Pyrenees by tree-ring reconstructions and climate simulations. *Climate of the Past*, 8, p.919-933. <http://www.clim-past.net/8/919/2012/cp-8-919-2012.html>

BRUNET, M. i altres. (2013) World Meteorological Organization assessment of the purported world record 58°C temperature extreme at El Azizia, Libya (13 September 1922). *Bulletin of the American Meteorological Society*, 94, p.199-204. <http://journals.ametsoc.org/doi/pdf/10.1175/BAMS-D-12-00093.1>

BRUNET, M. i altres (2012). The Surface Temperatures of the Earth: Steps towards Integrated Understanding of Variability and Change. A Community Position Paper arising from the first EarthTemp. *Network Meeting*. http://www.earthtemp.net/themes/1_in_situ_satellite/white_paper.html

BRUNET, M. (2012). The WMO MEDARE Initiative: past activities, current status and prospects: identifying the workshop targets. In Brunet, M. Hovsepian A (Eds.) *Proceedings of the Second WMO/MEDARE International Workshop: Addressing climate data sources and key records for the Mediterranean Basin in support of an enhanced detection, prediction and adaptation to climate change and its impacts*. <http://www.omm.urv.cat/MEDARE/index.html>

BRUNET, M. (2012). The development of the Spanish Daily Adjusted Temperature series (SDATS): A case-study discussing from data rescue procedures to daily adjustments application. In Brunet M, Hovsepian A (Eds.) *Proceedings of the Second WMO/MEDARE International Workshop: Addressing climate data sources and key records for the Mediterranean Basin in support of an enhanced detection, prediction and adaptation to climate change and its impacts*. <http://www.omm.urv.cat/MEDARE/index.html>

DOMONKOS, P., AGUILAR, E., i altres (2013) HOMER: homogenization software in R – methods and applications. *Időjárás*, n. 117, p. 47–67

DOMONKOS, P. (2013) Measuring performances of homogenization methods. *Időjárás*, n. 117, p. 91-112. <http://www.met.hu/omsz/kiadvanyok/idojaras/index.php?id=82>

DOMONKOS, P. i EFTHYMIADIS, D. (2013). Development and testing of homogenisation methods: Moving parameter experiments with ACMANT. *Advanced in Sciences and Research*, n. 10, p. 43–50.

GONZÁLEZ, F. i altres (2012). The role of identity in events scheduling. *Annals of Tourism Research*, vol. 39, n. 3, p. 1683-1690.

GONZÁLEZ, F. (2012). Renovación y reestructuración de destinos turísticos consolidados del litoral. El modelo de reestructuración turística de la Costa Daurada. A Vera, F. (ed.) *Renovación y Reestructuración de Destinos Turísticos en Areas Costeras. Marco de análisis, procesos, instrumentos y realidades*, València, Ed. Universitat de València. Col. Desarrollo Territorial, p. 219-241.

GUTIÉRREZ, A. i altres (2012). Operaciones urbanísticas vinculadas a la implantación de la Alta Velocidad Ferroviaria en las ciudades Españolas: Resultados, retos e incertidumbres. Miramontes, Ángel; Royé, Dominic; Vila, José I. (coords.): *Las ciudades y el sistema urbano. Reflexiones en tiempos de crisis*. Santiago de Compostela, Meubook, p. 159-168.

GUTIÉRREZ, A. i altres (2012). Procesos de desconcentración urbana en ciudades medias españolas durante las últimas décadas. El caso de Lleida (1990-2010). Miramontes, Ángel; Royé, Dominic; Vila, José I. (coords.): *Las ciudades y el sistema urbano. Reflexiones en tiempos de crisis*. Santiago de Compostela, Meubook, p. 15-26.

MURO, J.I. (2013). Los mapas y las cartas meteorológicas en la Guerra Civil española. En NADAL, Francesc y URTEAGA, Luis (Eds.). *Los mapas de la Guerra Civil*. (en prensa).

MURO MORALES, J.I. (2013). Un plano exacto de la ciudad de Barcelona. La Brigada Topografía de Ingenieros 1915-1930. *Segones Jornades d'Història de la Cartografia de Barcelona*. Coordinadas por Ramon Grau y Carme Montaner. Barcelona. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Ajuntament de Barcelona y Institut Cartogràfic de Catalunya. (en prensa).

NEL-LO, M. y PÉREZ, Y. (2012): Revisión de tendencias y herramientas para la valoración de la sostenibilidad del ecoturismo. *Turismo, espaço e estratégias de desenvolvimento local*. ed. Editora Universitária da UFPB, Brasil. p. 204-214.

PÉREZ, Y., RUSSO, A., ANTON, S. i altres (2012). Analysis of tourist behavior based on the tracking data collected by GPS. *Discovery of Geospatial Resources: Methodologies, Technologies, and Emergent Applications*. *IGI Global*, p. 241-260.

<http://www.igi-global.com/chapter/semantic-enrichment-geospatial-information-tourism/65112>

PÉREZ, Y. (2012) A spatial multicriteria decision making tool to define the best agricultural areas for sewage sludge amendment. *Environment International*, n. 38, p. 1-9.

ROQUER, S. i ALBERICH, J. (2012). Contrastes y diferencias entre las ciudades españolas en la intensidad y características de la movilidad habitual. Antecedentes y situación al año 2001. A VALENZUELA, Manuel (coord.). Madrid: Servicio de Publicaciones de la Universidad Autónoma de Madrid. *El impacto del modelo en las ciudades españolas. Una aproximación interdisciplinar*, p. 641-685.

RUSSO, A., PÉREZ, Y., ANTON, S. i altres (2012). Semantic enrichment for Geospatial information in a Tourism Recommender System. *Discovery of Geospatial Resources: Methodologies, Technologies, and Emergent Applications*. *IGI Global*, p. 133-155.

<http://www.igi-global.com/chapter/semantic-enrichment-geospatial-information-tourism/65112>

RUSSO, A., ANTON, S. i altres (2013). Temporal Activity Patterns of Theme Park Visitors. *Tourism Geographies*.

RUSSO, A., PÉREZ, Y., ANTON, S. i altres (2013). Analysis of Tourist Behavior Based on Tracking Data Collected by GPS. In I. Management Association (Ed.). *Geographic Information Systems: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*. Hershey, PA: Information Science Reference, p. 1100-1119.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. (2012). From the Dual Tourist City to the Creative Melting Pot: the Liquid Geographies of Global Cultural Consumerism. In Smith., M., and G. Richards (eds.) *Routledge Handbook of Cultural Tourism*. London, Ch. 40.

RUSSO A. (2012). Branding Brazilian slums through "freeware" cultural production: the case of Rio de Janeiro. In Go, F., and Govers, R. (eds.) *International Place Branding Yearbook 2012: Managing Smart Growth and Sustainability*. Basingstoke and New York: Palgrave Macmillan, p. 174-186.

RUSSO, A. (2012). Territorial Attractiveness in EU Urban and Spatial Policy: A critical review and future research agenda. *European Urban and Regional Studies*, n. 19(4), p. 349-365.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. (2012). La forza lavoro creativa in Europa: una esplorazione di tendenze territoriali e relazioni con la crescita. *Tafter Journal*, n. 54.

<http://www.tafterjournal.it/2012/12/03/la-forza-lavoro-creativa-in-europa-unesplorazione-di-tendenze-territoriali-e-relazioni-con-la-crescita>.

RUSSO, A. i QUAGLIERI A. (2012). The spatial logic of house swapping: Towards a post-tourist geography. En M. Smith, L. Onderwater and J. Veldman (ed.). *ATLAS Reflections 2012: re-creating the Global City*. Arnhem. ATLAS.

SALADIÉ, O. (2012). La gestión de los residuos domésticos en los antiguos vertederos de la comarca de la Ribera d'Ebre (Cataluña). *Investigaciones Geográficas*, n.56, p. 177-197.

http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/24289/1/Investigaciones_Geograficas_56_10.pdf

SALADIÉ, S. (2012). *Catàleg de paisatge El Camp de Tarragona*. Barcelona. Coeditat pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, l'Observatori del Paisatge de Catalunya i l'Associació Emrpesarial Química de Tarragona. 696 p.
http://www.catpaisatge.net/cat/documentacio_coedi_3.php

SALADIÉ, S. (2012). La ecología política de conflictos sobre energía eólica: un estudio de caso en Cataluña. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, vol. 58, n.1, p. 177-192.

SERRANO, D. (2012) Consideraciones en torno al concepto de unidad de paisaje y sistematización de propuestas. *Estudios Geográficos*, 272, p. 215-237.
<http://estudiosgeograficos.revistas.csic.es/index.php/estudiosgeograficos/issue/view/30>

SERRANO, D. (2012). El papel del relieve en la definición de unidades de paisaje. El caso de Muntanyes d'Ordal (Barcelona). *Cuadernos de Investigación Geográfica*, n. 38, 2, p. 123-145.

SERRANO, D. (2012). Los humedales Ramsar en España. Reflexiones a propósito de su trigésimo aniversario. *Investigaciones Geográficas*, n. 57, p. 129-148.

SERRANO, D. (2013). Tipología y organización del paisaje en Muntanyes d'Ordal (Barcelona). *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, n. 61, p. 195-214.

SERRANO, D. i altres (2012). Degradación de hielo fósil y permafrost y cambio climático en Sierra Nevada. En *Proyectos de investigación en parques nacionales: 2008-2011*. Madrid. Publicaciones del Ministerio de Medio Ambiente, p. 25-43.

SIGRÓ, J. (2012). Connection between El Niño-Southern Oscillation events and river nitrate concentrations in a Mediterranean river. *Science of the Total Environment*, n. 426, p. 446-453

SIGRÓ, J., BRUNET, M. i AGUILAR, E. (2012). Los extremos térmicos en el litoral mediterráneo: evolución y factores de forzamiento. *Territoris*, n. 8, p. 265-28.

WILSON, J. (ed.) (2012). *New Perspectives in Tourism Geographies: Space, Place and Tourism*. London. Routledge. 352 p. <http://www.routledge.com/books/details/9780203859742/>

WILSON, J. (2012). Tourism, Creativity and Space, in J. Wilson (ed.) *New Perspectives on Tourism Geographies: Space, Place and Tourism*. Routledge.
<http://www.routledge.com/books/details/9780203859742/>

Comunicacions a congressos

ALBERICH, J., ROQUER, S. i MURO, J.I. Población extranjera, segregación y programas de mejora en ciudades medias catalanas. *XIII Congreso de la Población Española*. Asociación de Geógrafos Españoles. Santander. 12-14 de setembre de 2012

ALBERICH, J. Los tranvías de vapor en España: una historia (casi) desconocida. *VI Congreso de Historia ferroviaria*. Fundación de los Ferrocarriles Españoles. Vitoria. 5-7 setembre de 2012.

ANTON, S. Leisure parks and themaking of urban landscapes Colloque. *20 ans de Transformations Economiques et Sociales au Val d'Europe*. Université Paris Est. En colaboración con Nacima Baron. 2012.

ANTON, S. Urban restructuring policies in consolidated tourism destinations: an evolutionary approach. En colaboración con Julie Wilson. *Developing Tourism-Sustaining Regions. The 21st Nordic Symposium in Tourism and Hospitality Research*. Umea Universitet. Department of Geography and Economic History. Umea, 2012.

ANTON, S. Why stakeholders perceptions matter in tourism sustainable development and evolution? An exploratory study using Delphi technique. En colaboración con Cinta Sanz.

Developing Tourism-Sustaining Regions. *The 21st Nordic Symposium in Tourism and Hospitality Research*. Umea Universitet. Department of Geography and Economic History. Umea, 2012.

ANTON, S. The measurement of the destination image perception: Combining a motivational profile approach with sketch map technique. En colaboración con Anaïs Mestre. *Developing Tourism-Sustaining Regions. The 21st Nordic Symposium in Tourism and Hospitality Research*. Umea Universitet. Department of Geography and Economic History. Umea, 2012.

ANTON, S. Tourism Geographies: Advances, Challenges and Future Areas of Research. *Association of American Geographers Annual Meeting*. New York. 2012

BEAS, L., GONZÁLEZ, F. y ANTON, S. Cambios y permanencias en la dinámica turística de los destinos litorales catalanes. Aproximación a partir de la evolución de las plazas hoteleras. *Turismo y Territorio. Innovación, renovación y desafíos*. Barcelona. 2012

BORONEANT. C. i altres. Assessing the RegCM3 performance in simulating winter and summer temperature and precipitation over the Republic of Moldova. *Bioclimate 2012, Bioclimatology of ecosystems*. Usti nad Labem, Czech Republic. 29-31 August 2012.

BORONEANT. C. i altres. Temporal evolution of dry and wet conditions in the Czech Republic during the growing season. *Bioclimate 2012, Bioclimatology of ecosystems*, Usti nad Labem, Czech Republic. 29-31 August 2012.

BORONEANT. C. i altres. Moisture variability in Ebro basin and its relationship to large scale atmospheric circulation and global sea surface temperature. *12th EMS Annual Meeting & 9th European Conference on Applied Climatology (ECAC)*. Lodz, Poland. 10-14 September 2012. http://presentations.copernicus.org/EMS2012-49_presentation.pdf)

BORONEANT. C. i altres. Drought variability and its driving factors in the Republic of Moldova. *12th EMS Annual Meeting & 9th European Conference on Applied Climatology (ECAC)*. Lodz, Poland. 10-14 setembre 2012.

BORONEANT. C. i altres. Large scale circulation patterns associated to seasonal dry and wet conditions over the Czech Republic. *8º Congreso Internacional Asociación Española de Climatologos*. Salamanca, Spain. 25-28 Setembre 2012. http://www.aeclim.org/images/stories/articulos_pdf/PONENCIAS_ORALES_SALAMANCA/PON_03_05_s03_Boroneant&al.pdf

BRUNET, M. Dialogue for Climate Services Users and Providers: towards implementation of the Global Framework for Climate Services. *WMO extra-congress*. Ginebra. 26-27 October 2012.

BRUNET M. i altres. World Meteorological Organization Assessment of the Purported World Record 58°C Temperature Extreme at El Azizia, Libya (13 September 1922). *Climate and Weather Extremes: Assessing, Anticipating and Communicating Climate Risks*, Oxford, UK. 12-14 setembre 2012.

BRUNET, M. i altres. A new challenge for meteorological measurements: the "MeteoMet" project - Metrology for Meteorology. *In Proceedings of the WMO-CIMO TECO*. Brussel·les (Belgium). 16-20 October 2012.

BRUNET, M. The WMO/MEDARE Initiative in support of a Climate Watch System (CWS) for Europe. *12th EMS Annual Meeting & 9th European Conference on Applied Climatology (ECAC)*. Lodz, Poland. 9-14 setembre 2012.

BRUNET, M. i GILBERT, A. C3's approaches to develop high-quality historical temperature series. *Mid-term Meeting of MeteoMet*. Turí, Itàlia. 21-22 Març 2013.

BRUNET, M. Insights ON data rescue with a focus on long-term and high-quality surface climate series development. *Global Climate Observing System Workshop on Observations for Adaptation to Climate Variability and Change Offenbach*. DWD (Servei Meteorològic Alemany). Germany. 26-28 febrer 2013.

- BRUNET, M., GILABERT, A. i altres. Metrologia para la Metereología, el proyecto Europeo Meteomet. *5th Spanish Metrological Meeting*. Madrid, Espanya. 12-14 juny 2013.
- BRUNET, M. *Purpose, current status and challenges*. Reunió MEDARE. Estambul, Turquia. 27 i 28 de Setembre 2012,
- BRUNET, M. *Objectives of the Expert Group meeting: a review and what is expected as outcomes*. Reunió MEDARE. Estambul, Turquia. 27 i 28 de Setembre 2012.
- BRUNET, M. *Defining and agreeing the workshop targets*. Reunió MEDARE. Estambul, Turquia. 27 i 28 de Setembre 2012.
- BRUNET, M. *The MEDARE database: Need for ensuring time-series high-quality. Defining the exercises and distributing responsibilities*. Reunió MEDARE. Estambul, Turquia. 27 i 28 de Setembre 2012.
- DOMONKOS, P. *Do beach users like heat stress?*. *8th Annual International Conference on Tourism*. Atenes. 11-14 Juny 2012.
- DOMONKOS, P. i EFTHYMIADIS, D. *Development and testing of homogenisation methods: Moving parameter experiments*. *12th Annual Meeting of the European Meteorological Society (EMS). 9th European Conference on Applied Climatology (ECAC)*. Lodz, Poland. 10-14 Setembre 2012.
- DOMONKOS, P. i altres. *Recent climatic variability in Spain and its impacts on tourism*. *12th Annual Meeting of the European Meteorological Society (EMS). 9th European Conference on Applied Climatology (ECAC)*. Lodz, Poland. 10-14 Setembre 2012.
- DOMONKOS, P. i altres. *Climate impacts on tourism in Spain*. *8º Congreso Internacional Asociación Española de Climatologos*. Salamanca, Spain. 25-28 Setembre 2012.
- DOMONKOS, P. i EFTHYMIADIS, D. *Homogenising temperature series with confidence and accuracy*. *8º Congreso Internacional Asociación Española de Climatologos*. Salamanca, Spain. 25-28 Setembre 2012.
- GUTIÉRREZ, A. *Vivienda, migraciones residenciales y descentralización en el sistema urbano de Lleida (1990-2010)*. *XIII Congreso de la población española: "La población en clave territorial: Procesos, estructuras y perspectivas de análisis"*. Santander. 12-14 setembre 2012.
- GUTIÉRREZ, A. *Revitalización de barrios y áreas urbanas degradadas: Experiencias didácticas de aprendizaje cooperativo en los estudios de Geografía*. *VI Congresso Ibérico de Didática da Geografia "A cidade, um laboratório para a educação geográfica"*. Porto – Vila Nova de Gaia. 21-23 març 2013.
- GUTIÉRREZ, A. *New Peripheral High-Speed Rail Stations in Spain: Territorial Implications and Spatial Planning Challenges in the Case of Tarragona*. *EUROGEO 2013 - European Association of Geographers Annual Conference - Geography: Linking Tradition With Future*. Bruges. 9-11 maig 2013.
- GUTIÉRREZ, A. *Regeneración de barrios y áreas urbanas con dificultades: nuevos retos en un contexto de crisis económica*. *Congreso ANTERRIT: Territorios ante la crisis. ¿Territorios en crisis?*. Barcelona. 16-18 maig 2013.
- GUTIÉRREZ, A. *Estrategias y fórmulas de participación para el desarrollo local en ciudades pequeñas y medias en Cataluña*. *IX Coloquio Nacional de Desarrollo Local: Profesionales y herramientas para el desarrollo local y sus sinergias territoriales. Evaluación y propuestas de futuro*. Alacant i Villena, 6-8 juny 2013.
- GUTIÉRREZ, A. i altres. *La producción inmobiliaria y los procesos de segregación territorial. El caso del área urbana de Lleida (1990-2010)*. *25th European Network for Housing Research*

International Conference "Overcoming the crisis: integrating the urban environment". Tarragona. 19-22 juny 2013.

GUTIÉRREZ, A. Urban Regeneration Programmes for Deprived Neighbourhoods in Spain: A Review of Experiences and Challenges. *25th European Network for Housing Research International Conference "Overcoming the crisis: integrating the urban environment"*. Tarragona. 19-22 juny 2013.

NEL-LO, M. y PÉREZ, Y. El turismo como ámbito de investigación en los proyectos de cooperación de la AECID. *Congreso Internacional XV Encuentro CEEIB: América Latina*. Madrid. 2012.

PÉREZ, Y. Turismo, cooperación y desarrollo en América Latina. *América Latina: la autonomía de una región*. Madrid. 2012.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. The spatial logic of house swapping: towards a post-tourist geography. *Atlas Annual Conference*. London. 13-14 setembre 2012.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. Branding Brazilian slums through "freeware" cultural production: the case of Rio de Janeiro. *52nd Congress of the European Regional Science Association*. Bratislava, 21-24 agost 2012.

RUSSO, A. i altres. Attractive regions: for whom? And how does that matter?. *52nd Congress of the European Regional Science Association*. Bratislava, 21-24 agost 2012.

RUSSO, A. i QUAGLIERI, A. The nexus between creative workforce and economic development: looking for the causal relation. *52nd Congress of the European Regional Science Association*. Bratislava, 21-24 agost 2012.

RUSSO, A. The Formation of Tourism Landscapes in the Mobile Post-industrial Society. A New Epistemological Framework for Social Studies of Tourism and Insights from the Case of Barcelona. *Simposio Annual de la Asociación VUGS Geography & Tourism Changing Tourism: Destination Unknown*. Utrecht University. Utrecht, 8 de mayo de 2012.

SALVAT, J., RUSSO, A., i ANTON, S. Uso de técnicas de Inteligencia Artificial para hacer recomendaciones enoturísticas personalizadas en la provincia de Tarragona. *IX Congreso Turismo y Tecnologías de la Información y las Comunicaciones*. Málaga, Universidad de Málaga. 2012. p. 217-230.

SALADIÉ, S. (2012). Aplicació d'un projecte d'APS (Aprentatge-Servei) en l'àmbit universitari coordinat per un Science Shop. Llibre d'Actes del VII Congrés internacional de docència universitària: la universitat: una institució de la societat. Barcelona. <http://www.cidui.org/revista-cidui12/index.php/cidui12/article/view/114/102>

SALADIÉ, S. La Universidad como mediadora de la sociedad. El caso de los problemas de los vecinos de la URV. *Jornada Aprendizaje Servicio de la Universidad ApS: Universidad y Sociedad*. Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona. Barcelona. 4 juliol 2012.

SERRANO, D. i RUSSO, A. Cartographic aspects. *1st TPG meeting of the TOWN project*. Vila-seca, 2012.

SERRANO, D. Lugares de interés geomorfológico y valor patrimonial en Muntanyes d'Ordal (Barcelona). Lectura en clave de paisaje. *XII Reunión Nacional de Geomorfología. Avances de la Geomorfología en España 2010-2012*. Santander. 2012.

SERRANO, D. i altres. Geositios de interés geomorfológico en Sierra Nevada. Hacia una propuesta de valoración patrimonial. *XIII Coloquio Ibérico de Geografía*. Santiago de Compostela. Respuestas de la Geografía Ibérica a la crisis actual, 2012.

SERRANO, D. i RUSSO, A. Cartographic problems. Small and Medium Sized Towns in Europe. *Toward EU2020 Framing a Research Agenda for SMSTs*. Praga, 2012.

Altres tasques de recerca, transferència i assessorament científic

Assessorament al Servei Meteorològic de Catalunya en la producció del treball "La sèrie climàtica de Barcelona 1780-2011", presentat a la Celebració del Dia Meteorològic Mundial al Consell de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Manola Brunet i Enric Aguilar. Març 2012

Assessorament al Servei Meteorològic de Catalunya en l'homogenització de dades diàries per la realització del Butlletí d'Indicadors Climàtics, BAIC. Enric Aguilar.

I Encuentro Universitario de Sostenibilización Curricular: Diseñando la Educación para una Sociedad Sostenible. Universidad Europea de Madrid. Presentació del póster «La diagnosis como primera fase del proceso de ambientalización curricular en la Universitat Rovira i Virgili. Joan Alberich, Òscar Saladié, Beatriz Pérez i Enric Aguilar. Madrid. 24-25 de gener de 2013.

WMO Mission for Assessing Needs and Deficiencies in Data Rescue, Data Development and Climate Data Management. Podgorica. 2012. 11-12 octubre. Sarajevo, 15 octubre. Banja Luka, 16 octubre. Tirana, 18-19 octubre. Skopje, 22 octubre. Pristine, 23 octubre. Manola Brunet.

Estudi de la percepció de l'espai mitjançant l'expressió gràfica. Big Draw Tarragona 2012. Convocatòria de Projectes d'Innovació Docent i Institut de Ciències de l'Educació. Universitat Rovira i Virgili. David Serrano i Sergi Saladié.

Xarxa d'innovació docent per a la promoció de l'aprenentatge-servei i la recerca basada en la Comunitat a la URV (B01). Universitat Rovira i Virgili. Sergi Saladié.

Impacte econòmic de l'energia eòlica a escala local a Catalunya. Estudi comparatiu. Conveni Ajuntament de la Granadella – Fundació Universitat Rovira i Virgili. 4 abril 2012 – 12 març 2013. Sergi Saladié.

Assessorament al Departament d'Estadística de la Universidad Politécnica de Valencia per un estudi sobre Predicción de la demanda de energía eléctrica en España. Javier Sigró.

Activitats d'extensió universitària i difusió dels ensenyaments.

Investidura Doctor Honoris Causa per la Universitat Rovira i Virgili del doctor Philip Jones del Climate Research Unit, University of East Anglia, Norwich, Anglaterra. Apadrinat per Manola Brunet. 15 novembre 2012.

Trobada interdisciplinària d'experiències educatives, eines TIC a l'aula i cartografia. Joan Alberich y Yolanda Pérez. Organitza: Grup de Treball de Geografia de l'Institut de Ciències de l'Educació de la URV, amb la presentació dels materials docents pels treballs de recerca en Geografia. Tarragona. 3 abril 2013.

Jornada de Geografia 2013 *Geografia i muntanya*. Facultat de Turisme i Geografia. Vila-seca. 13 març 2013.

Entrega del premi del millor treball de recerca de batxillerat 2012, a l'alumne Albert Beneyto. Jornada de Geografia 2013 *Geografia i muntanya*. Facultat de Turisme i Geografia. Vila-seca. 13 març 2013.

El interés de la Geografía moderna por los territorios montañosos. Conferència a càrrec del doctor Josep Oliveras Samitier (Universitat Rovira i Virgili). Jornada de Geografia 2013 *Geografia i Muntanya*. Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca. 13 març 2013.

¿Por qué nos gustan las montañas? ¿Por qué nos gusta andar?. Conferència a càrrec del Rafael López-Monné (Universitat Rovira i Virgili). Jornada de Geografia 2013 *Geografia i Muntanya*. Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca. 13 març 2013.

Paisajes de interés científico y cultural del Parque Nacional de Serra Nevada: una visión desde la Geografía. Conferència a càrrec del doctor Antonio Gómez Ortiz (Universitat de Barcelona). Jornada de Geografia 2013 *Geografia i Muntanya*. Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca. 13 març 2013.

I Olimpíades de Geografia. Jordi Blay, Joan Alberich i Robert Casadevall. Participació de 59 alumnes de segon curs de batxillerat. Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca, 14 març 2013.

Jornada de treball de Camp de Geografia: Mediterrània 2013. Els riscos naturals al Mediterrani Peninsular. Javier Sigró. 15-19 abril 2013.

Jornades de Portes Obertes. Joan Alberich. de la Facultat de Turisme i Geografia. Vila-seca, 7 de març, 20 de març i 20 d'abril 2013.

Jornada sobre sortides professionals i formatives. Joan Alberich. Dirigida als estudiants de la llicenciatura i el grau de Geografia. Vila-seca, 7 de març de 2013.

Fem Recerca!. Joan Alberich. Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible i Departament de Geografia.

Juguem de manera responsable! ETHICA, joc de taula per al desenvolupament sostenible i Xerrada sobre gestió de residus i exposició: "Què en fèiem de la brossa?" de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible. Joan Alberich.

Estudi de la percepció urbana mitjançant tecnologies de la informació geogràfica. Departament de Geografia de la URV. Joan Alberich.

Visites institucionals als centres educatius de Secundària per promoure l'ensenyament del Grau en Geografia i Ordenació del Territori. IES Jaume I (Salou), 26 abril; IES Vila-seca, 30 abril; IES Marta Mata (Salou), 30 abril; IES Ramon Berenguer IV (Cambrils), 8 maig. Yolanda Pérez i José Ignacio Muro.

Conferències

ANTON, S. *Eurovegas et rivalité Madrid-Barcelone: faut-il tout accepter en periode de crise. L'Espagne en crises*. Université Paris 8 – Saint Denis Paris. Institut Français de Géopolitique. 2012.

ANTON, S. *Los sistemas territoriales de innovación turística en España. Una aproximación*. XVII Congreso AECIT. Creación y desarrollo de productos turísticos: innovación y enfoque experiencial. O Carballiño. 2012.

ANTON, S. *Indicators of Destination Structure and Performance. First Seminar on Regional Tourism: setting the focus. Interational network on regional Economics, Mobility and Tourism*. Venice. 2012. En colaboración con Russo, Antonio.

SALADIÉ, S. *Impacte econòmic de l'energia eòlica a escala local a Catalunya. Estudi comparatiu*. Ajuntament de la Granadella. 27 març 2013.

SALADIÉ, S. *Com estudiar i ordenar el paisatge? Els catàlegs de paisatge*. En el marc de les Conferències temàtiques de la URV adreçades a secundària. IES Narcís Oller. 14 febrer 2013.

SALADIÉ, S. *La ciutat i el seu territori. En el marc del Taller 2.1, el paisatge cultural de la vinya inlout. Agricultura, cultura, identitat i ciutat (Vilafranca del Penedès)*. Màster en Paisatgisme de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. Universitat Politècnica de Catalunya. Barcelona. 5 febrer 2013.

SALADIÉ, S. *Els paisatges del Tarragonès*. Organitzada pels Serveis Territorials de Cultura Tarragona del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i pel Consell Comarcal de l'Alt Camp, dins el "Programa 6x4. Ara el Tarragonès". Tarragona, 19 de desembre.

SALADIÉ, S. *Cap a una nova cultura de l'energia*. L'anàlisi de la nostra zona. Organitzada per l'associació La Banqueta. Juneda, 14 de desembre 2012.

SALADIÉ, S. *Els riscos de l'energia nuclear*, a Aules d'Extensió Universitària de la Universitat Rovira i Virgili per a la Gent Gran. Valls, 30 de novembre 2012.

SALADIÉ, S. *Com estudiar i ordenar el paisatge? Els Catàlegs de paisatge*, en el marc de les Conferències temàtiques de la URV adreçades a secundària. IES Fonts del Glorieta. Alcover. 26 de novembre 2012.

SALADIÉ, S. Seminari-Taller sobre la *implementació del Catàleg de paisatge del Camp de Tarragona en el planejament territorial*, a Màster en Planificació Territorial. Universitat Rovira i Virgili. Vila-seca, 15 de novembre 2012.

SALADIÉ, S. Explicació-conferència *La comarca del Priorat i el seu paisatge*. Visita d'estudi de la Societat Catalana de Geografia. La Figuera (Priorat). 27 d'octubre 2012.

SALADIÉ, S. Ponència *Percepción y participación pública en Ordenación del Territorio a través del paisaje*. Seminari La consideración del paisaje en la ordenación del territorio y el urbanismo. Instituto Andaluz de Administración Pública. Sevilla, 12 de juny 2012.